

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Práca a zamestnanosť](#) > [Koronavírus - pracovná a sociálna oblasť](#) > [Ošetrovné a nemocenské](#)

Ošetrovné a nemocenské

Informácie o dávkach zo sociálneho poistenia, ktoré sa vyplácajú len v čase pandémie koronavírusu.

Pandemické ošetrovné

Kto má nárok na pandemické ošetrovné (pandemickú OČR)?

Nárok na pandemické ošetrovné majú **nemocensky poistení rodičia (aj náhradní rodičia a osvojiteľa), ktorí počas krízovej situácie (od 12. marca 2020 do jej skončenia) súvisiacej so šírením ochorenia Covid-19:**

- **ošetrojú choré dieťa do dovŕšenia 16. roku veku,**
- **zabezpečujú osobnú a celodennú starostlivosť o dieťa do 11. roku veku, alebo 18. roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ak**
  - bolo dieťaťu nariadené karanténne oparenie alebo izolácia,
  - ak osobe, ktorá sa o dieťa bežne stará (napr. rodič na rodičovskej dovolenke) bola nariadená karanténa, izolácia alebo ak takáto osoba ochorela a z toho dôvodu je potrebné zabezpečiť starostlivosť o dieťa,
  - predškolské zariadenie, škola, alebo zariadenie sociálnych služieb, ktoré dieťa navštevuje bolo na základe rozhodnutia príslušného orgánu uzavreté.
- **zabezpečujú osobnú a celodennú starostlivosť o dieťa po skončení nároku na rodičovský príspevok resp. materské, ak ho rodič poberal do dovŕšenia tretieho roku veku dieťaťa.**

Nárok na pandemické ošetrovné majú aj **d ďalšie nemocensky poistené osoby, ak zabezpečujú starostlivosť o potomka (dieťa, vnuka, pravnuka), alebo predka (rodiča, starého rodiča, prastarého rodiča), súrodenca, manžela, manželku, alebo rodiča manžela/manželky v prípade, ak zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa takejto osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou alebo pobytovou formou, bolo rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté.**

Čo je v takomto prípade potrebné nahlásiť zamestnávateľovi?

V prípade, ak máte nárok na pandemické ošetrovné, môžete si uplatniť tzv. prekážku v práci, ktorú je zamestnávateľ povinný akceptovať. To znamená, že zamestnávateľ vás musí na dobu počas poberania ošetrovného z práce uvoľniť. Vzhľadom na to, že školy, predškolské zariadenia a zariadenia sociálnych služieb sa uzatvárajú na základe rozhodnutí Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (zverejnené [TU](#)), je v prípade čerpania ošetrovného rodičom z tohto dôvodu potrebné zamestnávateľovi preukázať (v prípade, ak o tom nevie) iba to, že ste rodič (osvojiteľ, osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti). **Každopádne je vždy potrebné zamestnávateľa informovať, že si prekážku v práci uplatňujete.** V prípade, ak budete čerpať ošetrovné z iného dôvodu ako uzavretie škôl, predškolských zariadení a zariadení sociálnych služieb, alebo budete ošetrovné čerpať z dôvodu starostlivosti o iného chorého člena rodiny ako dieťa, je tiež potrebné si so zamestnávateľom dohodnúť postup, ako mu prekážku v práci preukázate.

Ako dlho sa môže pandemické ošetrovné poberať?

Pandemické ošetrovné sa môže poberať **počas celej doby trvania krízovej situácie** za predpokladu, že trvá niektorá zo situácií, ktoré podmieňujú nárok na pandemické ošetrovné (napr. zavretie škôl alebo zariadení sociálnych služieb na základe rozhodnutia príslušného orgánu v súvislosti s krízovou situáciou, ochorenie dieťaťa do 16. roku veku, atď...).

Aká je výška pandemického ošetrovného?

Výška pandemického ošetrovného je približne 70% čistej mzdy (pre poistenca s priemernou mzdou). Za deň je to 55% denného vymeriavacieho základu určeného z najviac dvojnásobku priemernej mzdy spred dvoch rokov.

Má poistenec, ktorý sa stará o viacero detí/príbuzných nárok na viacero pandemických ošetrovných?

Nie. Za to isté obdobie ošetrovania aj viacerých osôb patrí iba jedno pandemické ošetrovné.

Môžu sa poistenci pri ošetrovaní/starostlivosti a teda aj poberaní pandemického ošetrovného striedať?

Áno. Každý poistenec si však musí podať samostatnú žiadosť. Ak sa napríklad o dieťa budú striedavo starať obaja nemocensky poistení rodičia, musia si obaja podať žiadosť o ošetrovné a na konci mesiaca obaja zašlú Sociálnej poisťovni čestné vyhlásenie (formulár [TU](#)), počas ktorých dní sa o dieťa starala matka a počas ktorých dní otec. Sociálna poisťovňa následne vyplatí ošetrovné každému z rodičov za tie dni, počas ktorých sa o dieťa staral. Treba pripomenúť, že každý rodič má vlastnú výšku pandemického ošetrovného, ktorá sa odvíja od jeho mzdy a v jednom období sa o dieťa môže starať iba jeden rodič.

Ako sa podáva žiadosť o pandemické ošetrovné?

O pandemické ošetrovné je potrebné požiadať miestne príslušnú pobočku Sociálnej poisťovne telefonicky (linky však môžu byť preťažené), poštou alebo mailom (viac informácií [TU](#)). Na celé obdobie poberania pandemického ošetrovného stačí každému poistencovi iba jedna žiadosť. To platí aj v prípade, ak poistenec podal žiadosť o ošetrovné pred 12.3.2020, ak nárok na pandemické ošetrovné od tohto dátumu trvá. Žiadosť nie je potrebné podať vopred. Postačí ju poslať aj na konci mesiaca spolu s čestným vyhlásením o tom, ktoré dni poistenec poskytoval starostlivosť/ošetrovanie.

Platenie poistného a prerušenie poistného

Nová právna úprava priniesla to, že ak zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) v období krízovej situácie ošetrojuje alebo sa stará o osobu, ku ktorej si uplatňuje tzv. pandemické ošetrovné, ich poistenie sa od 11. dňa ošetrovania/starostlivosti neprerušuje, stále trvá. To okrem iného znamená, že aj tieto dni sa poistencovi

započítavajú do nároku na dávky sociálneho poistenia (napr. dávky nemocenského poistenia, dôchodku).

Zamestnanec a povinne poistená SZČO za dni, počas ktorých poskytuje takéto ošetrovanie/starostlivosť, neplatí poistné na sociálne poistenie. Za tieto dni ani zamestnávateľ takéhoto zamestnanca neplatí poistné na sociálne poistenie (okrem poistného na úrazové poistenie) a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie.

Vo vzťahu k dobrovoľne poistenej osobe, ktorá v období krízovej situácie ošetruje alebo sa stará o osobu, ku ktorej si uplatňuje tzv. pandemické ošetrovne, nová právna úprava znamená, že tieto osoby neplatia poistné na sociálne poistenie od prvého dňa ošetrovania/starostlivosti až do jej skončenia (nielen do 10. dňa ošetrovania/starostlivosti ako tomu bolo pred novelou).

Táto nová právna úprava oslobodenia od povinnosti platiť poistné a neprerušenie poistenia zamestnanca a SZČO sa použije aj v období pred účinnosťou tejto novely zákona, ak toto ošetrovanie/starostlivosť vznikli pred a trvajú aj po jej účinnosti. V prípade, ak Vám nevznikne nárok na pandemické ošetrovne, môžete za predpokladu splnenia podmienok čerpať ošetrovne podľa § 39 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení. Informácie o podmienkach nároku nájdete [TU](#).

Pandemické ošetrovne v súvislosti so skončením núdzového stavu a otvorením predškolských, školských zariadení a zariadení sociálnych služieb

Ak skončí núdzový stav, budem mať aj naďalej nárok na pandemické ošetrovne?

Nárok na pandemické ošetrovne je viazaný nielen na trvanie núdzového stavu, ale aj na mimoriadnu situáciu. To znamená, že ak skončí núdzový stav, nárok na pandemické ošetrovne zostáva zachovaný, pretože i naďalej trvá mimoriadna situácia.

Za predpokladu skončenia krízovej situácie (mimoriadna situácia, núdzový stav alebo výnimočný stav vyhlásený v súvislosti s ochorením COVID-19) poistencovi nárok na toto pandemické ošetrovne zaniká, pretože jednou z podmienok zachovania nároku je trvanie krízovej situácie.

Vyššie uvedené sa uplatňuje aj vo vzťahu k tým rodičom, ktorým po skončení nároku na rodičovský príspevok vznikol nárok na pandemické ošetrovne.

Kto má nárok na pandemické ošetrovne (pandemickú OČR) po otvorení škôl a predškolských zariadení alebo škôl?

Nárok na pandemické ošetrovne majú nemocensky poistení rodičia (aj náhradní rodičia a osvojiteľia), ktorí i naďalej, po otvorení škôl a predškolských zariadení, budú poskytovať dieťaťu osobnú a celodennú starostlivosť, ak dieťa neumiestnia do školy/predškolského zariadenia vzhľadom na kapacitné možnosti alebo z obavy o zdravie dieťaťa.

Rovnaké podmienky sa uplatňujú aj vo vzťahu k zariadeniam starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (jasle).

Kto má nárok na pandemické ošetrovne (pandemickú OČR) v prípade otvorení zariadení sociálnych služieb?

V prípade otvorenia zariadení sociálnych služieb, nárok na pandemické ošetrovne majú nemocensky poistené osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky, ak táto príbuzná osoba, ktorej sa poskytuje sociálna služba alebo jej zákonný zástupca neprejavia záujem o poskytovanie sociálnej služby z dôvodu obavy o zdravie, alebo ak tejto osobe sociálnu službu nie je možné poskytovať z dôvodu obmedzených kapacitných možností v zariadeniach.

Budú mať rodičia nárok na pandemické ošetrovne aj počas letných prázdnin?

Vzhľadom na to, že počas letných prázdnin neprebíha školské vyučovanie a škola je uzavretá zo zákona (školský zákon), nie na základe rozhodnutia príslušného orgánu, nárok na pandemické ošetrovne rodičovi nepatrí, a to aj za predpokladu trvania krízovej situácie.

Nárok na pandemické ošetrovne pre rodiča dieťaťa navštevujúceho školu tak končí najneskôr posledným dňom školského vyučovania (30. júna 2020).

Rodičovi dieťaťa navštevujúceho predškolské zariadenie alebo jasle nárok na pandemické ošetrovne za toto obdobie zostáva zachovaný, ak rodič z kapacitných dôvodov alebo z dôvodu obavy o zdravie dieťaťa neumiestni dieťa do predškolského zariadenia alebo jaslí.

Ako si bude Sociálna poisťovňa overovať, či dieťa/blízka osoba navštevuje zariadenie alebo školu?

Okresné úrady v sídle kraja a poskytovatelia sociálnych služieb majú povinnosť poskytovať Sociálnej poisťovni údaje o deťoch zúčastnených na školskom vyučovaní a osobách, ktorým sa poskytla sociálna služba. Rodičia/osoby poskytujúce starostlivosť musia i naďalej na konci mesiaca zaslať Sociálnej poisťovni vyplnené Čestné vyhlásenie k žiadosti o ošetrovne. V ňom vyznačia dni, počas ktorých sa o dieťa/blízku osobu starali a za ktoré si uplatňujú nárok na dávku.

Pandemické ošetrovne v školskom roku 2020/2021

Od 1. septembra 2020 **nárok na pandemické ošetrovne nevznikne rodičom školopovinných detí** v prípadoch, kedy by zákonný zástupca dieťaťa neprejavil záujem o účasť dieťaťa na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese v škole **z dôvodu obavy o jeho zdravie**.

Rodičia škôlkarov, ktorí budú poskytovať dieťaťu osobnú a celodennú starostlivosť a dieťa neumiestnia do predškolského zariadenia z dôvodu obavy o jeho zdravie, **si môžu uplatniť nárok na pandemické ošetrovne aj naďalej** (najneskôr však za obdobie do 22. septembra 2020).

ZMENA: Od 23. septembra, kedy nadobudla účinnosť novela o sociálnom poistení, **nárok na pandemické ošetrovne nevznikne ani rodičom škôlkarov**, ak dieťa neumiestnia do predškolského zariadenia **z dôvodu obavy o jeho zdravie**.

Nárok na pandemické ošetrovne môže vzniknúť v prípadoch, kedy počas trvania krízovej situácie budú **predškolské zariadenia, školy alebo ich časti (napr. konkrétne triedy)** uzatvorené na základe rozhodnutia príslušného orgánu, resp. v prípade, ak rodič dieťaťa bude ošetrovať choré dieťa do 16 rokov veku, t. j. dieťa, ktorému ošetrojúci lekár potvrdil nevyhnutnú potrebu osobného a celodenného ošetrovania.

V prípade zariadení sociálnych služieb, v ktorých sa dieťaťu poskytuje starostlivosť (jasle) si rodičia, ktorí budú poskytovať dieťaťu osobnú a celodennú starostlivosť a dieťa neumiestnia do zariadenia sociálnych služieb z dôvodu obavy o jeho zdravie, môžu uplatniť nárok na pandemické ošetrovne **aj naďalej**.

Pandemické nemocenské

Poistencovi, ktorý je **od 1. decembra 2021** ošetrovujúcim lekárom uznaný za dočasne práceneschopného **z dôvodu nariadeného karanténneho opatrenia/izolácie vznikne nárok na „štandardné“ nemocenské**, tak ako je to aj pri iných dôvodoch dočasnej pracovnej neschopnosti (choroba, úraz).

